

Canada passeert Amerika

Gebruik van importstieren bij zwartbont loopt terug

Voor het eerst in jaren is er minder importsperma bij zwartbont gebruikt. Die tendens valt af te lezen uit de importstatistieken van het jongste boekjaar. Vanuit Canada kwamen voor het eerst meer rietjes naar Nederland dan vanuit Amerika.

Steeds meer spermarietjes vinden vanuit het buitenland hun weg naar Nederland. De jongste cijfers spreken boekdelen. NRS registreerde in het afgelopen boekjaar 288.353 eerste inseminaties met importsperma, ruim dertigduizend meer dan in 2003. In percentages uitgedrukt: een winst van 18,3 naar 20,7. Eén op de vijf eerste inseminaties wordt inmiddels verricht met importsperma. Op het eerste gezicht lijkt de conclusie simpel: de importeurs hebben opnieuw reden tot juichen. Toch is dat niet het hele verhaal. Binnen de rassen tekenen zich

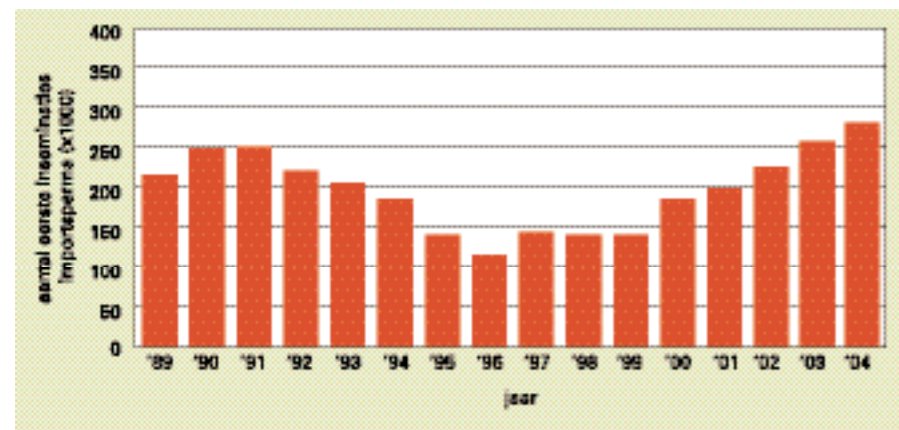
namelijk forse verschillen af. Het zijn vooral de buitenlandse vleesveestieren – voor een groot deel afkomstig uit België via het witblauw-BBG-programma van CR Delta VRV (CRV) – die het totale importaandeel fors omhoog stuwen. In 2003 vormden ze met ruim 86.000 eerste inseminaties de op één na grootste importgroep. Afgelopen jaar slaagden ze er door de populariteit van de gebruikskruising in dat aantal op te krikken tot bijna 125.000 eerste inseminaties. De vleesveestieren benaderen daarmee het importtotaal van de zwartbonten, dat in het

jongste boekjaar uitkwam op ruim 128.000 eerste inseminaties. Jarenlang zorgden de zwartbontstieren voor het gros van de importinseminaties, maar aan die hegemonie maken de vleesveestieren een eind.

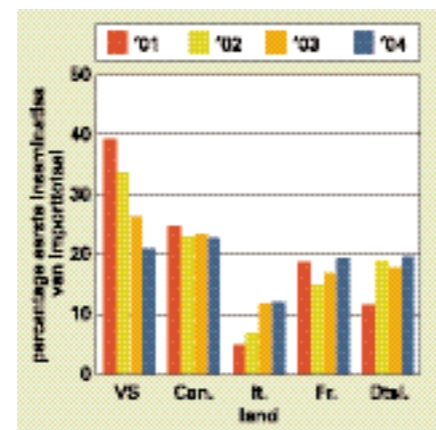
Import vleesveestieren stijgt

De cijfers in tabel 1 maken duidelijk hoe de verhoudingen binnen de rassen liggen. Door de populariteit van de witblauwen voor de gebruikskruising was bij vier van de vijf inseminaties de vleesstier van buitenlandse – vooral Belgische – afkomst. Aan de jarenlange stijging van het importaandeel bij zwartbont kwam een eind. De Nederlandse veehouders kiezen steeds vaker weer voor stieren uit Nederlandse fokprogramma's. Het importaandeel bij zwartbont daalde van 14,4 procent naar 13,9 procent. De topvijf werd wel intensiever gebruikt. De importstieren Jocko, CB Allen, Design, Justy en

Figuur 1 – Aantal eerste inseminaties met importsperma (melk- en vleesvee) in Nederland vanaf 1989 tot en met 2004 (bron: NRS)

Figuur 2 – Verdeling importsperma (melkvee) naar land van herkomst

ras	percentage
zwartbont	13,9
roodbont	12,9
MRIJ	1,5
vleesvee	79,4

Tabel 1 – Aandeel van eerste inseminaties met importsperma binnen het ras

Tribute waren gezamenlijk goed voor 32.578 eerste inseminaties, terwijl de topvijf in 2003 gezamenlijk uitkwam op 29.809 eerste inseminaties.

Onder zwartbont schaarst NRS ook Jerseystieren. Hun aandeel van ruim 3200 eerste inseminaties valt in het niet bij het totaal aantal eerste inseminaties met zwartbont importsperma: ruim 128.000 in totaal.

Stieren van de rassen Montbéliarde, Brown Swiss en Fleckvieh worden meegeteld bij roodbont. Deze bijzondere rassen nemen ongeveer een derde van de bijna 36.000 importinseminaties bij roodbont voor hun rekening. Binnen roodbont

Tabel 2 – Topleveranciers per land

land	naam stier	eerste ins.
Frankrijk	Jocko Besne	10.134
Duitsland	Konvoy	7.311
Canada	Canyon-Breeze Allen	6.868
Verenigde Staten	Ridge-Star Justy	5.019
Italië	Zidane	3.145
Denemarken	V Eaton	1.966
Groot-Brittannië	Scotchhills Patriot	812
Australië	Ladino Park Talent	682
Spanje	New-World Empire	247

nam het importaandeel het afgelopen jaar toe van 11,6 naar 12,9 procent.

Hoe ontwikkelen de marktaandelen zich per land? Een berekening aan de hand van de honderd meestgebruikte importstieren voor zowel rood- als zwartbont geeft een antwoord op die vraag. Overigens heeft een analyse gebaseerd op landsgrenzen zijn beperkingen. Sommige landen hebben meer dan één importeur. Sperma uit Amerika komt bijvoorbeeld via onder meer Alta, Ingenieursbureau Heemskerk en CRI naar Nederland. Daarnaast werkt een aantal fokprogramma's over landsgrenzen heen, zoals HG, ABS en Alta.

De spermastroom vanuit Amerika droogde afgelopen jaar verder op (figuur 2). Het aandeel van de Amerikanen zakte tot net iets boven de twintig procent (20,8). Door dat historisch lage aandeel verloor Amerika ook de koppositie, jarenlang in vertrouwde Amerikaanse handen. De kans is aanwezig dat de Amerikanen volgend jaar weer terrein terugwinnen nu Adolf Langhout de vermarkting van de WWS-stieren heeft overgenomen van Alta, dat zich meer concentreert op zijn in Nederland geteste stieren.

Canada heeft het stokje overgenomen met een marktaandeel van 22,6 procent en is daarmee stabiel ten opzichte van vorig boekjaar. In de toptien van zwartbont importstieren is Canada met vier stieren vertegenwoordigd, CB Allen, Design, Tribute en Starleader.

Een minieme stijging in de importstatistieken boekten Duitsland en Frankrijk. Duitsland komt uit op een aandeel van 19,7 procent. De roodbonten nemen bij-

na tachtig procent van de Duitse importinseminaties voor hun rekening. Frankrijk eindigt op 19,4 procent. Frankrijk heeft de winst niet alleen te danken aan de populariteit van Jocko Besne. Ook het gebruik van de Franse Montbéliardestieren nam toe. Van de ruim 26.000 eerste inseminaties met sperma van Franse stieren komt iets meer dan een kwart op naam van Montbéliardestieren. Koploper bij de Montbéliardestieren is Izara (v. Bois le Vin) met 1178 eerste inseminaties. De in Frankrijk geboren en in Nederland geteste fokstieren van Genes Diffusion maken geen deel uit van het Franse importaandeel.

De bijdrage van Italië aan de importstatistieken blijft constant op 12 procent. De Italiaanse Gighzoon Zidane kon evenals vorig jaar op de meeste populariteit rekenen met 3145 eerste inseminaties. Behalve sperma van zwartbontstieren komt er uit Italië ook een aantal rietjes van Brown-Swissstieren naar Nederland. Jackpot is daarvan het meest in trek met 477 eerste inseminaties.

Voor vijf landen met bescheiden importaantallen is nog geen plek ingeruimd in figuur 2. Van die vijf is Groot-Brittannië het grootst met een marktaandeel van 2,2 procent. Zes Britse stieren maken deel uit van de tophonderd. Denemarken volgt op de voet met 1,6 procent, vooral tot stand gebracht door Gibbonzoon V Eaton, die 1966 eerste inseminaties noteerde. Een bescheiden rol spelen Australië (0,8), Tsjecho (0,6) en Spanje (0,2).

Inge van Drie